

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2024/33/1175

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [appellante], tegen de beslissing van de Toelatingscommissie van de masteropleiding Psychologie van de Vrije Universiteit, verweerster, om appellante in het studiejaar 2024-2025 niet toe te laten tot de masteropleiding Psychologie: Klinische Ontwikkelingspsychologie.

I. Loop van het geding

Appellante heeft op 4 juni 2024 bij het College van Beroep voor de Examens beroep ingesteld tegen het besluit van verweerster van 28 mei 2024. Op 6 juni 2024 is namens het College aan verweerster gevraagd om in overleg met appellante na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft op 21 juni 2024 met appellante gesproken. Er is geen schikking tot stand gekomen. Verweerster heeft op 27 juni 2024 een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op de zitting van het College van 22 augustus 2024. Appellante was aanwezig via beeldbellen. Ter zitting werd appellante bijgestaan door [tante van appellante] Namens verweerster waren dr. D.J. Zevalking (lid), dr. A.M. Kleiboer (opleidingsdirecteur Master Psychologie) en C.H. Lammers MSc (ambtelijk secretaris) aanwezig.

II. Feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten.

Appellante heeft de bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen aan de Universiteit Leiden afgerond. Zij heeft om toelating gevraagd tot de masteropleiding Psychologie: Klinische Ontwikkelingspsychologie per 1 september 2024. Verweerster heeft het verzoek op 28 mei 2024 afgewezen, omdat appellante niet voldoet aan de toelatingseisen. Vereist is dat aspirant-studenten 6 EC op het gebied van Klinische gespreksvoering hebben behaald. Appellante voldoet niet aan deze eis.

III. Standpunten van partijen

Standpunt van appellante

Appellante is het niet eens met de beslissing van verweerster dat zij niet wordt toegelaten tot de masteropleiding Psychologie: Klinische Ontwikkelingspsychologie. Zij heeft aan de Universiteit Leiden de vakken Practicum Gesprekstechnieken 1 en 2 gevolgd, elk voor 2 EC. Appellante erkent dat deze vakken met betrekking tot Klinische Gespreksvoering in het eerste en tweede jaar van de bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen aan de Universiteit Leiden vallen, maar zij wijst erop dat bij de vakken hetzelfde studieboek is gebruikt als bij het 6 EC vak Klinische Gespreksvoering aan de VU. Daarnaast zet

appellante uiteen dat de leerdoelen van het vak Klinische Gespreksvoering van de VU teruggekomen zijn in de vakken die zij tijdens haar bacheloropleiding in Leiden heeft gedaan. Gelet op die leerdoelen lijkt het appellante onlogisch dat de vakken die zij heeft gevolgd van onvoldoende niveau zijn.

Ten aanzien van het punt dat er voor de door appellante gevolgde vakken minder studiepunten staan, voert appellante aan dat zij het tekort aan studie-uren heeft gecompenseerd met klinische gespreksvoering buiten haar studie. Appellante heeft verschillende rollen vervuld en activiteiten verricht waarin klinische gespreksvoering aan de orde kwam. Appellante is de voorzitter van het ambassadeursteam van de stichting GELIJKSPEL in Delft. In die rol stuurt zij een team aan waarmee zij workshops geeft over het bevorderen van een positieve seksuele omgeving en beleving onder studenten. Daarnaast is zij activistenleider van de campagne #Let'sTalkAboutYes van Amnesty en stuurt zij een team van activisten aan. Ook vervulde appellante de functie van vertrouwenspersoon voor 450 eerstejaarsstudenten bij een studentenvereniging. In al die rollen is appellante het aanspreekpunt geweest voor studenten om emoties, gedachten en zelfs trauma's te delen en volgens appellante lag hierin het zwaartepunt van de werkzaamheden. Zodoende heeft appellante haar klinische gespreksvaardigheden verder ontwikkeld en haar academische kennis hierover kunnen toepassen.

Appellante is zeer gemotiveerd voor de masteropleiding Klinische Ontwikkelingspsychologie en is ervan overtuigd dat zij geschikt is om de master te volgen. Appellante zal in de zomer nogmaals grondig de literatuur voor het vak Klinische Gespreksvoering bestuderen.

Appellante heeft vragen bij het met haar gevoerde schikkingsgesprek. Door de manier waarop dit gesprek is gevoerd, heeft appellante het gevoel gekregen dat de toelatingseisen worden gehanteerd met het doel om studenten buiten de deur te houden, in plaats van dat deze eisen zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat studenten een bepaald niveau en de benodigde competenties voor de masteropleiding hebben. Ook ging appellante ervan uit dat het gesprek was bedoeld om samen tot een oplossing te komen, gezien de aanduiding van het gesprek, maar appellante heeft tijdens het gesprek naar haar mening onvoldoende de gelegenheid gekregen om toe te lichten wat zij had voorbereid. Appellante wilde namelijk tijdens het gesprek haar werkzaamheden naast haar studie nader toelichten en onderbouwen met documentatie.

Tijdens het schikkingsgesprek is besproken of het mogelijk zou zijn dat appellante tijdens haar masteropleiding aan de VU het ontbrekende vak Klinische Gespreksvoering uit de bacheloropleiding zou volgen en later zou starten met de klinische stage. Ook staat appellante ervoor open om een alternatieve toets te maken om aan te tonen dat zij de benodigde competenties op het juiste niveau beheerst. Gelet op de studievoortgang van appellante en de financiële gevolgen van een jaar langer studeren, wil zij zo spoedig mogelijk beginnen met de masteropleiding Psychologie: Klinische Ontwikkelingspsychologie. Ook wijst appellante erop dat zij in eerste instantie een e-mail heeft ontvangen waaruit blijkt dat zij een kansrijk selectienummer heeft ontvangen. Vervolgens is zij toch niet toegelaten tot de opleiding.

Standpunt van verweerster

Verweerster blijft bij haar besluit dat appellante niet voldoet aan de toelatingseisen. In artikel 7.2 van de Onderwijs- en Examenregeling van de masteropleiding Psychologie 2024-2025 (de OER) en de bijbehorende bijlage II zijn de toelatingcriteria opgenomen. In deze bijlage zijn de toelatingseisen per traject van de masteropleiding Psychologie vermeld. Voor het mastertraject Klinische Ontwikkelingspsychologie gelden de volgende toelatingseisen.

"1. Bachelor Pedagogische wetenschappen, plus: 1. Diagnostiek voor de Klinische praktijk: een van de varianten 2. Klinische Gespreksvoering dan wel een equivalent hiervan; dit ter beoordeling van de toelatingscommissie."

Appellante voldoet niet aan de voorwaarde dat zij 6 EC heeft behaald op het gebied van Klinische Gespreksvoering. Zij heeft twee vakken aangedragen als equivalent voor het vak Klinische Gespreksvoering, te weten Practicum Gesprekstechnieken 1 en 2. Deze vakken hebben samen een studielast van 4 EC. Het vak Practicum Gesprekstechnieken 1 is een eerstejaars bachelorvak en komt zodoende niet in aanmerking om (al dan niet gedeeltelijk) te voldoen als equivalent voor dit vak. Het vak Klinische Gespreksvoering van de VU gaat inhoudelijk veel dieper in op therapeutische gespreksvaardigheden, inclusief begeleiding door klinisch ervaren docenten en het brede domein van psychologische gespreksvoering dan een eerstejaarsvak dat is gericht op gesprekstechnieken. Het vak Practicum Gesprekstechnieken 2 is een tweedejaars

bachelorvak. Hoewel dit vak qua niveau niet overeenkomt met de ingangseis Klinische Gespreksvoering, kan verweerster dit vak gelet op de inhoud wel meetellen als een gedeeltelijk equivalent aan de toelatingseis. Het vak bedraagt echter maar 2 EC en daardoor mist appellante 4 EC om te kunnen voldoen aan de ingangseis. Uit het door appellante overgelegde dossier blijkt niet dat zij andere vakken heeft gevolgd die kunnen voldoen voor de toelatingseis.

Appellante voert aan dat zij in verschillende rollen relevante kennis en ervaring heeft opgedaan op het vlak van klinische gespreksvaardigheden en hoopt daarmee de ontbrekende studiepunten te kunnen compenseren. De toelaatbaarheid van aspirant-studenten wordt door verweerster echter beoordeeld op behaalde vakken en studiepunten en in beginsel niet aan de hand van werkervaring. In bepaalde gevallen kan verweerster werkervaring meewegen in de beoordeling van het toelatingsdossier, maar dan moet het gaan om langdurige werkervaring in het klinische werkveld. Daarvan is in het geval van appellante geen sprake, omdat de door appellante aangedragen werkzaamheden niet als klinisch werk vallen te beschouwen. Het moet namelijk gaan om langdurige intensieve behandelcontacten. Dat is van een andere orde dan een stage of vrijwilligerswerk. Om die reden heeft verweerster ook niet gevraagd om een nadere toelichting op of onderbouwing van de werkzaamheden van appellante.

In reactie op de vragen van appellante over het doel van de toelatingseisen en het verloop van het schikkingsgesprek stelt verweerster het volgende. Volgens verweerster is het schikkingsgesprek bedoeld om te bezien of er aanleiding is om tot een andere beslissing te komen. Dat hoeft niet het geval te zijn en in het geval van appellante was daartoe geen mogelijkheid. Tijdens het schikkingsgesprek is een toelichting gegeven op de toelatingseisen. De toelatingseisen zijn bedoeld om ervoor te zorgen dat studenten worden toegelaten die de competenties beheersen die nodig zijn om te kunnen beginnen aan de klinische stage. De masteropleiding Psychologie: Klinische Ontwikkelingspsychologie is een eenjarige master, waarbij vereist is dat studenten vrijwel direct kunnen beginnen met de stage. In de bacheloropleiding Psychologie wordt gedurende drie jaren, waaronder in het derde jaar, het vak Klinische Gespreksvoering gegeven. Vakken op het gebied van Klinische Gespreksvoering van een andere bacheloropleiding dan Psychologie moeten ook op derdejaars niveau (300) zijn om te kunnen beginnen met de master.

Het is juist dat de literatuur die ook bij de vakken van appellante is gebruikt, wordt gebruikt bij de vakken in de bachelor aan de VU, maar alleen als basisboek en richtlijn. Gedurende de vakken in de bachelor wordt gewerkt met oefeningen en opdrachten onder begeleiding van docenten, waarbij in groepen een casus in het kader van klinische gespreksvoering intensief wordt behandeld. Dit kan volgens verweerster niet worden gedaan in vakken die slechts een omvang van 2 EC hebben en al helemaal niet in een eerstejaars vak.

Gelet op de duur van de opleiding is het niet wenselijk om studenten te laten starten met de master als zij nog niet de competenties beheersen om te beginnen met de stage en zij vervolgens de stage moeten uitstellen. Verweerster wijst erop dat het om een masteropleiding gaat met een capaciteitsbeperking en dat er ieder jaar kandidaten moeten worden afgewezen. Verweerster begrijpt de teleurstelling van appellante, maar ziet geen aanleiding om een uitzondering te maken op de toelatingseisen.

Naar aanleiding van het schikkingsgesprek heeft verweerster uitgezocht of het mogelijk is dat appellante begint met de masteropleiding Pedagogiek en tijdens die opleiding het vak Klinische Gespreksvoering uit de bacheloropleiding Psychologie volgt, maar het is niet mogelijk dat studenten een vak volgen uit een bacheloropleiding waarvoor ze niet staan ingeschreven. Het vak staat ook niet open voor bijvakstudenten en wordt niet als contractonderwijs aangeboden. Daar komt bij dat masterstudenten geen bachelorvakken mogen volgen.

De enige mogelijkheid is dat appellante een vergelijkbaar vak volgt aan de Open Universiteit en zich volgend jaar opnieuw aanmeldt voor de masteropleiding Psychologie: Klinische Ontwikkelingspsychologie. Het aanbieden van een alternatieve toets aan appellante om te beoordelen of zij over de juiste kennis en vaardigheden op het gebied van Klinische Gespreksvoering beschikt is ook niet mogelijk, omdat verweerster alle kandidaten voor de masteropleiding dan die mogelijkheid moet bieden. Daarbij licht verweerster toe dat het vak Klinische Gespreksvoering van de bacheloropleiding Psychologie aan de VU een intensief derdejaarsvak betreft en de toetsing binnen dit vak gelaagd is. Het vak wordt niet getoetst met een

(schriftelijk) tentamen aan het eind, maar de kennis en vaardigheden worden lopende het vak door klinisch ervaren docenten en examinatoren beoordeeld. Het is niet mogelijk om dit met één examen te toetsen. Ten aanzien van de stelling van appellante dat zij een gunstig rangnummer toegewezen heeft gekregen in de selectie voor de masteropleiding Psychologie en zij daardoor dacht te worden toegelaten, wijst verweerster erop dat er twee verschillende procedures zijn. Appellante heeft eerst uitslag gekregen van de selectieprocedure. Kandidaten moeten echter ook voldoen aan de toelatingseisen. Dat is ook vermeld in het bericht dat appellante heeft ontvangen.

IV. Overwegingen van het College

Het beroep van appellante is tijdig ingesteld en voldoet ook overigens aan de wettelijke eisen.

Het gaat in deze zaak om een verzoek van appellante tot toelating tot de masteropleiding. Hoe omgegaan moet worden met zo'n verzoek, is geregeld in artikel 7:30b van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en in artikel 7 van de Onderwijs en Examenregeling 2024-2025 van de masteropleiding Psychologie (de OER). In artikel 7.2 en de bijbehorende bijlage (II) van de OER zijn de toelatingscriteria vastgelegd. Vermeld is:

“Studenten met een ander Bachelordiploma of een Masterdiploma: Mastertraject Klinische Ontwikkelingspsychologie: 1. Bachelor Pedagogische wetenschappen, plus: 1. Diagnostiek voor de Klinische praktijk: een van de varianten 2. Klinische Gespreksvoering dan wel een equivalent hiervan; dit ter beoordeling van de toelatingscommissie.”

Ter zitting is door verweerster toegelicht dat de voetnoot die is geplaatst op pagina 22 (in bijlage II) van de OER, waaruit blijkt dat artikel 3.7 lid 1 van de OER van toepassing is op de beoordeling van het dossier door de toelatingscommissie, per abuis ontbreekt op pagina 23 (in bijlage II) van de OER en dat artikel 3.7 lid 1 van de OER ook van toepassing is op de beoordeling van de toelatingseisen als bepaald op pagina 23 van de OER. In artikel 3.7 lid 1 OER is bepaald dat:

“1. De examencommissie kan op schriftelijk verzoek van een student vrijstelling verlenen voor het afleggen van een of meer tentamens, indien de student:

a. hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstig onderdeel van een universitaire of hogere beroepsopleiding heeft voltooid;

b. hetzij aantoonbaar door werk- en/of beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken op het desbetreffende onderdeel.”

Het College stelt vast dat verweerster het verzoek tot toelating tot de masteropleiding heeft beoordeeld aan de hand van de in de OER vastgelegde toelatingscriteria en in overeenstemming met het door verweerster hiervoor ingerichte beleid.

Verweerster heeft voldoende toegelicht dat de door appellante gevolgde vakken qua niveau en aantal studiepunten niet overeenkomen met het gevraagde niveau en het vereist aantal studiepunten voor het vak Klinische Gespreksvoering. De door appellante aangedragen vakken zijn vakken uit het eerste en tweede jaar van de bacheloropleiding Pedagogische Wetenschappen aan de Universiteit Leiden, terwijl door verweerster een vergelijkbaar bachelorvak van 6 EC op niveau 300 wordt gevraagd. Ook nu verweerster het tweedejaars vak Practicum Gesprekstechnieken 2 meetelt voor de toelatingseis, komt appellante niet aan de gevraagde 6 EC.

Dat appellante niet voldoende studiepunten heeft behaald op het gebied van Klinische Gespreksvoering wordt niet door haar betwist en daarom heeft appellante aangedragen dat zij het tekort aan studiepunten kan compenseren met relevante ervaring die zij heeft opgedaan buiten haar studie. Verweerster heeft ter zitting nader gemotiveerd dat met de beoordeling van werk- en/of beroepservaring als bedoeld in artikel 3.7 lid 1 onder b OER wordt bedoeld relevante werkervaring in de beroepspraktijk (ofwel klinisch werk) en dat stages en vrijwilligerswerk daar niet onder vallen. Het College volgt verweerster in haar standpunt dat de door appellante aangedragen werkzaamheden niet gericht zijn op klinische gespreksvoering (diagnosticeren en langdurige intensieve behandelcontacten). Appellante gaf namelijk al ter zitting aan dat het niet alleen om stage en vrijwilligerswerk gaat, maar dat ook een of meerdere functies betaald waren. De nadruk ligt nu misschien te veel op het niet-betaald zijn en minder op de inhoud van de werkzaamheden

onder de bedoelde werk- en/of beroepservaring uit art. 3.7 lid 1 onder b OER. Derhalve heeft verweerster deze werkzaamheden meegenomen in de beoordeling van het (toelatings)dossier van appellante.

Het College is van oordeel dat verweerster in redelijkheid tot haar beslissing is gekomen. Zij heeft de in de wet en de OER voorgeschreven procedure gevolgd en is daarnaast in haar beslissing, en ook in de onderhavige beroepsprocedure, gemotiveerd ingegaan op alle argumenten die appellante heeft ingebracht. Verweerster kon in redelijkheid tot de beslissing komen dat appellante niet aan de toelatingseisen voldoet. Appellante voldoet immers niet aan het vereiste aantal EC voor het vak Klinische Gespreksvoering als bedoeld in artikel 7.2 en bijlage II van de OER en heeft tevens niet met relevante werk- en of beroepservaring aangetoond dat zij over voldoende kennis en vaardigheden op het gebied van Klinische Gespreksvoering beschikt.

Hoewel de toelatingscriteria voor de masteropleiding Psychologie en het gevraagde aantal studiepunten voor het vak Klinische Gespreksvoering per saldo voldoende kenbaar zijn voor aspirant-studenten, overweegt het College dat er verbetering mogelijk is in de wijze waarop deze eisen zijn vastgelegd. Uitgangspunt moet zijn dat alle toelatingseisen van een programma of opleiding duidelijk worden omschreven in de OER. Op de website van de universiteit kan dan vervolgens – voor zover nodig – nadere informatie worden gegeven.

Het hiervoor overwogene leidt tot de volgende uitspraak.

V. Uitspraak

Het college verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 29 augustus 2024, door prof. dr. P.J. Huisman, voorzitter, prof. dr. J.J. Beishuizen en S.L.M. Bekkenutte, in aanwezigheid van mr. S.A. Snoeren, secretaris.

prof. dr. P.J. Huisman,
voorzitter

mr. S.A. Snoeren,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Er kan gebruik worden gemaakt van een webformulier voor Veilig Mailen. Er is griffierecht verschuldigd. Zie www.raadvanstate.nl/studentzaken.